

Педагогічні науки

УДК 378.016:006

Цимбал Світлана Миколаївна

кандидат філософських наук, доцент,

доцент кафедри професійної підготовки,

документознавства та публічного управління

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Tsymbal Svitlana

PhD in Philosophy, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Professional Training,

Document Studies and Public Administration

Mykhailo Dragomanov State University of Ukraine

ORCID: 0000-0001-5354-6187

DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2026-5-12074>

**РЕГУЛЯТОРНИЙ СКЛАДНИК У МЕТОДИЧНОМУ ПРОЄКТУВАННІ
ЗМІСТУ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ БІБЛІОТЕЧНОЇ,
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ
REGULATORY COMPONENT IN THE METHODOLOGICAL DESIGN
OF THE PROFESSIONAL TRAINING CONTENT FOR BACHELOR'S
STUDENTS OF LIBRARY, INFORMATION, AND ARCHIVAL STUDIES**

Анотація. У статті розкрито функціональне значення та потенціал регуляторного складника у системі методичного проектування змісту освітніх компонентів для фахової підготовки бакалаврів спеціальності В 13 «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа». Проаналізовано сукупність

чинних правових актів, національних і міжнародних стандартів, а також діяльність провідних інституцій зі стандартизації. Розкрито ефективність включення регламентуючих компонентів у навчальні матеріали для формування фахових компетентностей здобувачів освіти. Обґрунтовано практичне значення залучення міжнародного та вітчизняного досвіду стандартизації управління якістю, ризиками та кібербезпекою в методичне забезпечення освітніх компонентів. Доведено, що наскрізне викладання нормативно-правового забезпечення бібліотечної справи та функціонування архівних установ сприяє відповідності підготовки бакалаврів актуальним запитам ринку праці та цифровому поступу суспільства.

Ключові слова: стандарт, закон, здобувач освіти, бібліотечна справа, архівні установи, освітній компонент, освітній процес.

Summary. The article reveals the functional significance and potential of the regulatory component in the system of methodological design of the content of educational components for the professional training of bachelors in specialty B 13 «Library, Information, and Archival Studies». The complex of current legal acts, national and international standards, as well as the activities of leading standardization institutions, are analyzed. The effectiveness of integrating regulatory components into teaching materials to shape the professional competencies of higher education applicants is disclosed. The practical value of incorporating international and domestic experience in quality management, risk management, and cybersecurity standardization into the methodological support of educational components is substantiated. It is proved that the end-to-end teaching of the regulatory and legal framework of library science and the functioning of archival institutions ensures that bachelor's degree training meets the current demands of the labor market and the digital progress of society.

Key words: *standard, law, higher education applicant, library science, archival institutions, educational component, educational process.*

Постановка проблеми. Регуляторний складник у системі методичного проектування змісту освітніх компонентів з документознавства, бібліотекознавства, архівознавства в фаховій підготовці бакалаврів бібліотечної, інформаційної та архівної справи допомагає засвоєнню відповідної нормативно-правової бази та професійних стандартів для подальшого їх використання в практичній діяльності. Обмеженість або відсутність регламентуючих компонентів у наповненні навчальних матеріалів з документознавства, архівознавства, бібліотекознавства знижує якість опанування фахових компетентностей та відповідність здобувачів освіти запитам професійного середовища. Для розкриття теми дослідження проаналізовано систему чинних правових актів, стандартів міжнародного та національного рівнів, що регулюють бібліотечну систему, інформаційну сферу та архівну справу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми оптимізації підготовки бакалаврів бібліотечної, інформаційної та архівної справи розкриті у розвідках низки науковців та утворюють теоретичне підґрунтя для дослідження ролі регуляторних складників у формуванні фахових компетентностей. Інтегративні підходи до фахової підготовки здобувачів освіти проаналізували І. Гузій, Ю. Козловський, Н. Мукан [1]. Визначення інноваційних показників якості сформованих навичок працівників галузі, що спираються на вимоги чинних нормативних актів, розроблено А. Соляник [2]. Кореляцію між змістом освітнього процесу та вимогами цифрової економіки досліджено О. Матвієнко та М. Цивіним [3]. Аналіз європейського досвіду уніфікації вимог до інформаційної грамотності громадян розкрито в праці

О. Овчарук. Методичні аспекти викладання регуляторних освітніх компонентів висвітлено О. Пшеничною, Д. Просяною та С. Сівак на прикладі «Стандартизації в інформаційній, бібліотечній та архівній справі» [4]. Попри розкриття дидактичних та інформаційних чинників фахової підготовки здобувачів, у наукових розвідках фрагментарно висвітлено проблему ефективності наскрізної інтеграції нормативних актів та стандартів у зміст навчальних матеріалів кожного освітнього компонента, що й зумовило вибір теми дослідження.

Мета статті полягає в оцінюванні функціонального значення нормативно-правових актів та професійних стандартів у забезпеченні якості змісту навчальних матеріалів з документознавства, бібліотекознавства, архівознавства у фаховій підготовці бакалаврів спеціальності В 13 «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа».

Виклад основного матеріалу дослідження. Трансформаційні процеси цифровізації економіки та інтеграція України в європейський освітньо-правовий простір висувають нові вимоги до змісту освітніх компонентів з документознавства, бібліотекознавства, архівознавства в фаховій підготовці бакалаврів. Вітчизняна бібліотечна система, архівні установи функціонують сьогодні в соціокультурному полі як цифрові хаби, тому критичного значення набуває дотримання нормативних актів та впровадження стандартів, розроблених як для регулювання діяльності галузі, так і для надання цифрових послуг, інформаційного менеджменту установ. Регуляторний складник у методичному забезпеченні освітніх компонентів сприятиме подоланню розриву між змістом навчального матеріалу та вимогами до працівників бібліотек та архівів. Обмеженість вивчення нормативно-правових настанов та відповідних стандартів в тематиці освітніх компонентів знижує якість формування фахових компетентностей та створює дефіцит відповідності

випускників запитам галузі. Фахова підготовка бакалаврів вимагає не тільки ознайомлення, а наскрізного інтегрування в тематику освітніх компонентів законодавчої бази та стандартів, що регулюють діяльність галузі.

Для фахової освіти здобувачів спеціальності В13 «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа» наскрізним є аналіз Закону України «Про інформацію» [5], в якому розкрито понятійний апарат, принципи інформаційної діяльності, визначено засади державної інформаційної політики. У Законі України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» [6] визначено організаційні складники бібліотечної системи, процеси фондоутворення, права та обов'язки бібліотечно-інформаційних працівників. Під час аналізу Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» [7] здобувачі ознайомлюються зі структурою Державної архівної служби України, особливостями функціонування Національного архівного фонду.

Практична цінність від ознайомлення здобувачів зі Стратегією розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» полягає у розумінні кінцевого результату фахової підготовки, акценті на розвитку тих компетентностей, які дають змогу реально оцінювати та професійно реагувати на кадрові та економічні проблеми бібліотечних установ, спонукати до співпраці зі стейкхолдерами та вибудувати власну траєкторію навчання з урахуванням особистісних інтересів, що забезпечить більш виважене ставлення до вибіркових дисциплін [8]. Системне розуміння розвитку галузі спонукатиме до усвідомленого розроблення проєктів щодо співпраці з вітчизняними та міжнародними організаціями на практичних заняттях з «Бібліотекознавства», «Бібліотечних сервісів та послуг», «Проектної діяльності в бібліотечних установах» тощо.

Доцільність досліджень діяльності міжнародних і вітчизняних професійних асоціацій (Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ, Американська бібліотечна асоціація, Українська асоціація документознавців, Спілка архівістів України, Українська бібліотечна асоціація), їх порівняльний аналіз, допомагає здобувачам зрозуміти специфіку розроблення масштабних організаційних документів та принципи залучення партнерів до співпраці задля розширення перспектив самовираження, кар'єрного зростання, що стимулює до окреслення власного бачення майбутньої професії.

У контексті викладання та розроблення навчальних матеріалів для здобувачів спеціальності бібліотечна, інформаційна та архівна справа доречним буде звернутися до Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», який став ключовим та заклав основу імплементації міжнародних стандартів у тому числі у вітчизняну сферу надання інформаційних послуг [9]. Законом визначено єдину процедуру розроблення та впровадження технічних регламентів, оцінювання їх відповідності забезпеченню безпеки громадян, довкілля, підвищення рівня конкурентоспроможності товарів і послуг. Стандарти регулюють взаємовідносини у галузі, настанови щодо удосконалення якості товарів та послуг, відповідність міжнародним нормам та спонукають до розширення ринку збуту.

Базовим нормативно-правовим актом, що регламентує процеси правові уніфікації Закон України «Про стандартизацію», в якому закладені організаційні чинники створення, інтеграції та використання стандартів для зростання якісних параметрів і конкурентності вітчизняних послуг, оптимізацію технологій, захист споживачів інформаційного ринку [10]. Для майбутніх працівників бібліотечної системи, архівної служби значення мають

відкритість та доступність для обговорення нових нормативних документів, розуміння, що стандарт – це не інструмент примусу, а засіб посилення якості послуги. Гармонізація національних стандартів із міжнародними буде корисною для електронних архівів, вона інтенсифікує співпрацю із закордонними інституціями.

У Законі чітко окреслено процес розроблення стандарту, починаючи з ініціації, проєктування до колегіального обговорення з врахуванням пропозицій, легітимізації та впровадження. Щодо класифікації стандартів, виокремлено національні, міжнародні, галузеві та стандарти підприємств, установ. Застосування стандартів є добровільним, вони набувають статусу обов’язкових лише за умов зазначення цього факту в законах або постановах. Знання процесу стандартизації розкриває здобувачам освіти розуміння значення стандартів в професійній діяльності як засобу гарантування якості та надійності збереження документних фондів, обслуговування користувачів, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної бібліотечної системи та архівних установ.

Для розвитку компетентностей здобувачів доцільно вивчити діяльність низки організацій, які розробляють міжнародні та національні стандарти. Серед яких провідними вважають Міжнародну організацію зі стандартизації, Американську фундацію з якості, національні інститути стандартизації країн Європейського союзу, вітчизняне державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості». Розуміння здобувачами значення стандартизації в майбутній професійній діяльності ґрунтується на усвідомленні встановлення чітких вимог до надання інформаційних послуг з метою забезпечення їх якості та відповідності цифровому поступу економічної сфери. Регулювання професійної діяльності бібліотечно-інформаційних фахівців, архівістів,

діловодів базується на стандартах, знання яких дає змогу здобувачам усвідомлювати нормативні вимоги до посадових обов’язків та співставити їх з особистими здатностями та опанованими компетентностями.

Найбільшою установою, що спрямовує регуляторну політику в усіх галузях господарювання є Міжнародна організація зі стандартизації, розгалужене представництво якої націлено на розроблення настанов, які сприяють покращенню якості послуг, наприклад, група ISO 9001, зокрема ISO 9001:2015 забезпечує кроки по впровадженню та систематичному вдосконаленню управління якістю установи та діяльністю працівників.

Для здобувачів освіти спеціальності В 13 «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа» актуалізованим є вивчення діяльності технічного комітету ISO/TC 46-ISO, представники якого розробляють стандарти критично важливі для діловодів, бібліотекознавців та архівістів [11]. До прикладу, його підкомітети стандартизують процеси електронного документообігу, інформаційної безпеки, удосконалюють ідентифікатори ISBN та ISSN, уніфікують процеси каталогізації, визначають настанови для роботи з архівними фондами. Ключовими стандартами для бібліотечної, інформаційної та архівної справи визначено ISO 15489-1:2016 [12], ISO 30300:2011, ISO 2709:2008, ISO 23950:1998, що визначають правила управління документообігом, інформаційними потоками, систему відповідальності посадових осіб, вимоги до руху інформації, включно з описом видів документів та принципів обробки даних, взаємодії інформаційно-пошукових систем.

Формування інформаційної культури є пріоритетним при доборі навчального матеріалу, адже цифрові компетентності визначають ефективність подальшої професійної діяльності здобувачів. Включення наступних базових документів, ISO/IEC 20000-1:2018, ISO/IEC 27001:2022,

ISO/IEC 29100:2024, ISO/IEC 40500:2012 [13], регламентуватиме ґрунтовність підходу до викладання тем з інформаційної грамотності, безпеки, електронного документообігу, менеджменту інформаційних сервісів. Зазначені стандарти вчать майбутніх спеціалістів організовувати цифрові послуги, розпізнавати загрози інформаційній безпеці, протидіяти кібератакам, дотримуватись правил зберігання конфіденційної інформації, усвідомлювати значення доступності вебконтенту з позицій інклюзивного підходу для розбудови безбар’єрного інформаційного простору.

Провідною вітчизняною інституцією, що виконує функції органу стандартизації є Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (далі – ДП УкрНДНЦ). Для здобувачів освіти діяльність цієї установи є ключовим орієнтиром для розуміння професійних обов’язків менеджерів інформаційних ресурсів та сервісів. ДП УкрНДНЦ, формуючи фонд ДСТУ, спирається на потреби економічного розвитку суспільства, у співпраці з технічними комітетами та галузевими асоціаціями сертифікує продукцію та послуги відповідно до вимог якості, безпеки та екології. Установа є потужним навчальним хабом, підвищує кваліфікацію спеціалістів у сфері управління якістю, стандартизації та сертифікації, проводить наукові розвідки, розробляє нові методики аналізу ефективності стандартів, сприяє інтеграційним тенденціям між наукою та виробництвом.

Практичне значення вивчення діяльності ДП УкрНДНЦ та налагодження співпраці закладу освіти з установою дасть змогу здобувачам у процесі навчання структурувати уявлення про особливості удосконалення класифікаторів, правил бібліографічного опису, принципів оцифрування фондів архівів, програмного забезпечення для галузі (електронного документообігу, автоматизованих бібліотечних систем тощо). Під час

практичної підготовки на базі ДП УкрНДНЦ здобувачі освіти дізнаються про специфіку процедур стандартизації та сертифікації, в подальшому, при виконанні професійних обов'язків, зможуть приймати участь у їх розробленні або обговоренні. Як унікальне джерело актуальної науково-технічної інформації, установа надає здобувачам доступ до реферативних даних, що забезпечує удосконалення методів розв'язання практичних завдань.

В Україні нормативно-правове забезпечення кібербезпеки та захисту даних інтегровано у світовий юридичний простір, тому майбутнім інформаційним менеджерам, архівістам та бібліотечно-інформаційним фахівцям знання відповідних стандартів є критично важливим. Класифікація та прикладне значення ДСТУ дає змогу зрозуміти сутність систем керування інформаційною безпекою (ДСТУ EN ISO/IEC 27001:2022 [14], ДСТУ ISO/IEC 27001:2023 [15]), настанов керування ризиками інформаційної безпеки (ДСТУ ISO/IEC 27005:2023), положень щодо забезпечення невторчання в приватне життя (ДСТУ 7731:2015) тощо.

У межах інтеграційної політики нашої країни набувають значення міжнародні стандарти цифрової грамотності як орієнтирів підготовки інформаційних менеджерів, архівістів, бібліотечно-інформаційних фахівців, здатних працювати у транскордонному просторі. Рамка цифрових компетенцій для громадян, як еталонна модель, визначає структуру цифрової компетентності [16]. Для здобувачів варто окреслити п'ять магістральних векторів Рамки, що трансформуються у професійні інструменти, а саме: інформаційну та цифрову грамотність, як фундамент професії; комунікацію та мережеву співпрацю з навичками організації електронного документообігу; генерацію цифрового контенту включно з уміннями наповнювати електронні репозитарії; дотримання правил кібербезпеки та захисту персональної інформації; розв'язання проблем у цифровому просторі, оперативно усувати

технічні збої, застосовувати оптимальне програмне забезпечення. Опановуючи архітектуру DigComp 2.1, здобувачі освіти отримують суттєві переваги в майбутній професійній діяльності, набувають навичок критичного оцінювання інструментів ІІІ в аналітичній обробці документів, реферуванні та індексуванні фондів [17]. Навчаючись за допомогою програм, що гармонізовані з DigComp майбутні бакалаври удосконалюють компетентності зрозумілі європейським роботодавцям, отримують знання для захисту унікального вітчизняного фонду цифрових колекцій.

У процесі наповнення навчальних модулів дисциплін бібліотечно-інформаційного, архівознавчого, документознавчого спрямування вагоме місце посідає міжнародна ініціатива DeSeCo, спрямована на ідентифікацію, опис та відбір кваліфікаційних якостей, критично важливих для успішної самореалізації особистості в цифровому суспільстві [18]. Вивчення проєкту допомагає формуванню чіткого розуміння структурування ключових компетентностей, важливих для кар'єрного розвитку, інтеграції у професійне співтовариство. Тріадою актуальних компетентностей DeSeCo визначено: ефективну взаємодію в неоднорідних колективах (командна робота, конструктивний підхід до конфліктів, толерантне ставлення до соціокультурного різноманіття колективу), професійну автономію та саморегуляцію (самостійне прийняття рішень в межах посадових обов'язків, відповідальність за результати виконаних завдань, усвідомлення кар'єрних цілей, емпатія та самоконтроль), інтерактивне використання інструментарію (мовна та інформаційна культура, здатність до критичного аналізу джерел інформації, верифікація масиву даних, протидія маніпуляціям та фейкам, упровадження цифрових засобів).

Практичні заняття з удосконалення зазначених навичок нададуть змогу під час працевлаштування в бібліотеки та архіви, що розглядаються сьогодні

як соціокультурні хаби, продемонструвати знання етики спілкування, розуміння міжнародних вимог до проектної діяльності з оцифрування фондів, знання особливостей роботи з унікальними документами. Високий рівень інформаційної культури сприятиме швидкому опануванню програмного забезпечення установи, прийняттю рішень у кризових ситуаціях при загрозі витоку конфіденційної інформації. Впровадження змісту DeSeCo у освітній процес обумовлює поєднання базових професійних знань із універсальними навичками, застосування метрик оцінювання сформованості компетентностей протягом усього періоду навчання здобувача.

Американська фундація з якості як одна з провідних установ, що займається стандартизацією, підвищенням кваліфікації та сертифікацією, розробляє корисні для здобувачів напрями та інструменти управління якістю, які варто вивчати як наскрізні в темах присвячених стандартизації та метрології, менеджменту, технічному регулюванню, інформаційним технологіям в бібліотечній, інформаційній та архівній справі. Здобувачі опанують визнані на міжнародному рівні інструменти управління якістю, а саме, Six Sigma, Lean Management, принципи аудиту, управління ризиками тощо. Курси та освітні програми організації будуть в нагоді для підвищення рівня компетентностей, бо їх детерміновано за рівнем підготовки, а членство у фундації забезпечить актуальними навчальними матеріалами та розширить коло міжнародної співпраці.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Усвідомлення здобувачами важливості самооцінювання якості набутих знань та рівня сформованості компетентностей відповідно до вимог вітчизняних та міжнародних професійних стандартів можливо досягнути лише завдяки включенню в зміст кожного освітнього компонента відповідних модулів, що з урахуванням потреб ринку праці зробить заняття більш практико-

орієнтованими. Розуміння того, як положення правових актів та стандартів впливають на організацію професійної діяльності, стимулюватиме здобувача розкрити власний потенціал й підвищить мотивацію до навчання.

Результатом дослідження визначено вагому роль регуляторного складника в комплексі методичного проєктування змісту освітніх компонентів підготовки бакалаврів бібліотечної, інформаційної та архівної справи для формування фахових компетентностей. Впровадження нормативно-правових актів, стандартів у навчальні матеріали забезпечить поглиблення знань організаційної архітектури галузі, стратегії розвитку, прав та обов'язків працівників, етичних засад професійної культури, що сприяє усвідомленому підходу до обирання вибіркового дисциплін, урізноманітнює проєктну діяльність на практичних та лабораторних заняттях.

Література

1. Гузій І., Козловський Ю., Муқан Н. Професійна підготовка фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи: інтегративний підхід: монографія. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2021. 252 с.

2. Соляник А. Інноваційні критерії результативності ступеневої підготовки фахівців зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2018. № 1. С. 64-75.

3. Матвієнко О., Цивін М. «Цифрові» професії інформаційного фахівця: освітні перспективи і вимоги ринку праці. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2021. № 7. С. 58-70.

4. Пшенична О., Просяна Д., Сівак С. Інноваційні методи викладання навчальної дисципліни «Стандартизація в інформаційній, бібліотечній та архівній справі» в умовах змішаного навчання. *Український журнал з*

бібліотекознавства та інформаційних наук. 2021. №8. С. 117-126.

5. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 12.03.2026).

6. Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон України від 27.01.95 № 33/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 21.02.2026).

7. Про Національний архівний фонд та архівні установи: Закон України від 24 грудня 1993 року № 3814-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3814-12#Text> (дата звернення: 24.02.2026).

8. Стратегія розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України»: розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 219-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/219-2016-%D1%80#Text> (дата звернення: 20.02.2026).

9. Про технічні регламенти та оцінку відповідності: Закон України від 15.01.2015 р. № 124-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text> (дата звернення: 25.02.2026).

10. Про стандартизацію: Закон України від 5 червня 2014 року № 1315-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text> (дата звернення: 21.02.2026).

11. ISO/TC 46 Information and documentation Technical Committees. URL: <https://www.iso.org/committee/48750.html> (дата звернення: 25.02.2026).

12. ISO 15489-1:2016 Information and documentation – Records management – Part 1: Concepts and principles. URL: <https://www.iso.org/standard/62542.html> (дата звернення: 17.02.2026).

13. ISO/IEC 40500:2012 Information technology – W3C Web Content

Accessibility Guidelines (WCAG) 2.0. URL: <https://www.iso.org/ru/standard/58625.html> (дата звернення: 26.02.2026).

14. ДСТУ EN ISO/IEC 27001:2022 (EN ISO/IEC 27001:2017, IDT; ISO/IEC 27001:2013 including Cor 1:2014 and Cor 2:2015, IDT) Інформаційні технології. Методи захисту. Системи управління інформаційною безпекою. Вимоги. [Чинний від 2023-31-12]. Вид. офіц. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2023. 37 с.

15. ДСТУ ISO/IEC 27001:2023 (ISO/IEC 27001:2022, IDT) Інформаційна безпека, кібербезпека та захист конфіденційності. Системи керування інформаційною безпекою. Вимоги [Чинний від 2023-08-22]. Вид. офіц. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2023. 26с.

16. Овчарук О.В. Рамка цифрової компетентності для громадян: європейська стратегія визначення рівня компетентності в галузі цифрових технологій. Педагогіка і психологія. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2018. № 1(98). С. 31-38.

17. Carretero Gomez S., Vuorikari R., Punie Y. DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use, EUR 28558 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017. URL: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC106281> (дата звернення: 12.03.2026).

18. Rychen D.S., Salganik, L.H. (Eds.). Key Competencies for a Successful Life and a Well-Functioning Society. (2003). Göttingen, Germany: Hogrefe & Huber. URL: https://www.deseco.ch/Key_Compencies_for_a_successful_life.pdf (дата звернення: 24.02.2026).

References

1. Huzii, I., Kozlovskiy, Yu., & Mukan, N. (2021). *Profesiina pidhotovka fakhivtsiv z informatsiinoi, bibliotekhnoi ta arkhivnoi spravy: intehratyvnyi pidkhid*

[Professional training of specialists in information, library and archival affairs: an integrative approach]. Lviv: Vyd-vo Lvivskoi politekhniky [in Ukrainian].

2. Solianyuk, A. (2018). Innovatsiini kryterii rezultatyvnosti stupenevoi pidhotvki fakhivtsiv zi spetsialnosti 029 «Informatsiina, bibliotechna ta arkhivna sprava» [Innovative performance criteria for multi-level training of specialists in specialty 029 «Information, library and archival affairs»]. *Ukrainskyi zhurnal z bibliotekoznavstva ta informatsiinykh nauk – Ukrainian Journal on Library Science and Information Science*, 1, 64-75 [in Ukrainian].

3. Matviienko, O., & Tsyvin, M. (2021). «Tsyfrovi» profesii informatsiinoho fakhivtsia: osvichni perspektyvy i vymohy rynku pratsi [«Digital» professions of an information specialist: educational prospects and labor market requirements]. *Ukrainskyi zhurnal z bibliotekoznavstva ta informatsiinykh nauk – Ukrainian Journal on Library Science and Information Science*, 7, 58-70 [in Ukrainian].

4. Pshenychna, O., Prosiiana, D., & Sivak, S. (2021). Innovatsiini metody vykladannia navchalnoi dystsipliny «Standartyzatsiia v informatsiinii, bibliotechnii ta arkhivnii spravi» v umovakh zmishanoho navchannia [Innovative methods of teaching the academic discipline «Standardization in information, library and archival affairs» in blended learning conditions]. *Ukrainskyi zhurnal z bibliotekoznavstva ta informatsiinykh nauk – Ukrainian Journal on Library Science and Information Science*, 8, 117-126 [in Ukrainian].

5. Zakon Ukrainy «Pro informatsiiu» [Law of Ukraine «On Information» from October 2, 1992, № 2657-XII]. (1992, October 2). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukrainian].

6. Zakon Ukrainy «Pro biblioteky i bibliotechnu spravu» [Law of Ukraine «On Libraries and Library Science» from January 27, 1995, № 33/95-VR]. (1995, January 27). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

7. Zakon Ukrainy «Pro Natsionalnyi arkhivnyi fond ta arkhivni ustanovy» [Law of Ukraine «On the National Archival Fund and Archival Institutions» from December 24, 1993, № 3814-XII]. (1993, December 24). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3814-12#Text> [in Ukrainian].

8. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy «Stratehiia rozvytku bibliotechnoi spravy na period do 2025 roku "Yakisni zminy bibliotek dlia zabezpechennia staloho rozvytku Ukrainy"» [Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine «Library development strategy for the period up to 2025 "Qualitative changes of libraries to ensure sustainable development of Ukraine"» from March 23, 2016, № 219-r]. (2016, March 23). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/219-2016-%D1%80#Text> [in Ukrainian].

9. Zakon Ukrainy «Pro tekhnichni rehlementy ta otsinku vidpovidnosti» [Law of Ukraine «On Technical Regulations and Conformity Assessment» from January 15, 2015, № 124-VIII]. (2015, January 15). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text> [in Ukrainian].

10. Zakon Ukrainy «Pro standartyzatsiiu» [Law of Ukraine «On Standardization» from June 5, 2014, № 1315-VII]. (2014, June 5). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text> [in Ukrainian].

11. ISO/TC 46 Information and documentation Technical Committees. (n.d.). Retrieved from <https://www.iso.org/committee/48750.html>

12. ISO 15489-1:2016 Information and documentation – Records management – Part 1: Concepts and principles. (2016). Retrieved from <https://www.iso.org/standard/62542.html>

13. ISO/IEC 40500:2012 Information technology – W3C Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.0. (2012). Retrieved from <https://www.iso.org/ru/standard/58625.html>

14. Zadovolenist zamovnykiv. Nastanovy shchodo rozghliadania skarh v orhanizatsiiakh [Information technology. Security techniques. Information security management systems. Requirements]. (2023). DSTU EN ISO/IEC 27001:2022 from 31st December 2023. Kyiv: DP «UkrNDNTS» [in Ukrainian].

15. Informatsiina bezpeka, kiberbezpeka ta zakhyst konfidentsiinosti. Systemy keruvannia informatsiinoiu bezpekoiu. Vymohy [Information security, cybersecurity and privacy protection. Information security management systems. Requirements]. (2023). DSTU ISO/IEC 27001:2023 from 22nd August 2023. Kyiv: DP «UkrNDNTS» [in Ukrainian].

16. Ovcharuk, O.V. (2018). Ramka tsyfrovoy kompetentnosti dlia hromadian: yevropeiska stratehiia vyznachennia rivnia kompetentnosti v haluzi tsyfrovyykh tekhnolohii [Digital competence framework for citizens: European strategy for determining the level of competence in the field of digital technologies]. *Pedahohika i psykholohiia. Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy*, 1(98), 31-38 [in Ukrainian].

17. Carretero Gomez, S., Vuorikari, R., & Punie, Y. (2017). *DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use* (EUR 28558 EN). Publications Office of the European Union, Luxembourg. Retrieved from <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC106281>

18. Rychen, D.S., & Salganik, L.H. (Eds.). (2003). *Key Competencies for a Successful Life and a Well-Functioning Society*. Göttingen, Germany: Hogrefe & Huber. Retrieved from https://www.deseco.ch/Key_Competencies_for_a_successful_life.pdf